

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.09.2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

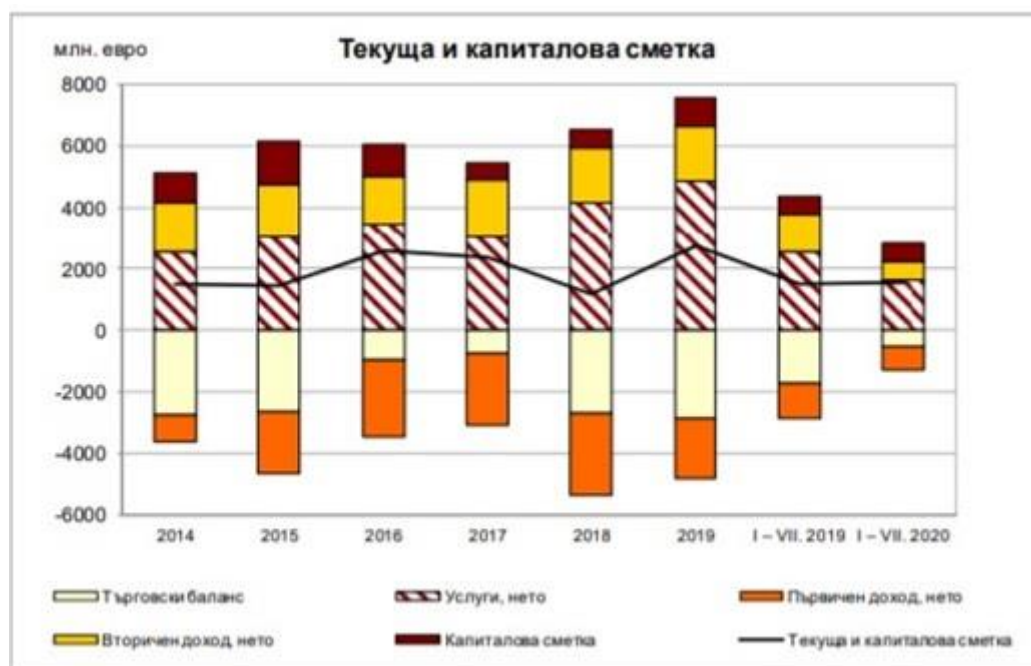
✓ Дефицитът на търговското ни салдо през юли се сви над 21 пъти за година

Износът намалява с 8,3% на годишна база до 2,451 млрд. евро, а вносът на стоки пада с 15,2% до 2,462 млрд. евро, отчете БНБ

Търговското салдо за юли е на минус с 10,8 млн. евро при дефицит от 231,3 млн. евро преди година, като намалява повече от 21 пъти, показват предварителните данни на Българската народна банка (БНБ). За седем месеца то е отрицателно в размер на 548,1 млн. евро. За сравнение за същия период на миналата година дефицитът беше 1,716 млрд. евро.

Текущата сметка на България през юли излезе на положителна територия с 309,6 млн. евро, докато преди година беше на плюс почти двойно (609,2 млн. евро). За първите седем месеца на тази година тя е положителна и възлиза на 968,3 млн. евро, като за същия период на миналата година беше 928,1 млн. евро.

От статистиката на БНБ се вижда, че текущата и капиталова сметка през юли е на плюс с 427,7 млн. евро при излишък от 743,1 млн. евро преди година. За седем месеца тя е на положителна територия с 1,560 млрд. евро при излишък от 1,493 млрд. евро за периода от януари до юли 2019 г.

Износът на български стоки през юли е 2,451 млрд. евро, като намалява с 8,3% (220,6 млн. евро) на годишна база. За януари – юли 2020 г. експортът е 15,517 млрд. евро и намалява със 7,3% (1,220 млрд. евро) в сравнение със същия период на 2019 г. За сравнение износът от януари до юли миналата година се увеличи на годишна база с 6,4%.

Вносът на стоки през юли е на стойност 2,462 млрд. евро и за една година намалява с 15,2% (441 млн. евро). За първите седем месеца импорът е 16,065 млрд. евро и намалява с 12,9% (2,389 млрд. евро) спрямо периода от януари до юли на 2019 г. Вносът за януари – юли 2019 г. нараства на годишна база с 6,1%.

Салдото по услугите е положително в размер на 321 млн. евро, като преди година пак беше на плюс с 872,8 млн. евро. За седем месеца то излезе на положителна територия с 1,622 млрд. евро, при положително салдо от 2,565 млрд. евро за януари – юли 2019 г.

Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) е отрицателно в размер на 16,7 млн. евро. През юли 2019 година то беше на минус със 173,3 млн. евро.

За януари – юли 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 743,2 млн. евро, като преди година отново беше с отрицателен знак в размер на 1,142 млрд. евро.

В БНБ отчитат, че салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 16,1 млн. евро, като през юли миналата година пак беше на плюс със 141,1 млн. евро. За седем месеца то излезе отгоре с 637,1 млн. евро при положително салдо от 1,221 млрд. евро за същия период на 2019 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 118,1 млн. евро при положителна стойност от 133,9 млн. евро за юли 2019 г. За януари – юли тя е положителна – 592,3 млн. евро, при положителна стойност от 565,4 млн. евро за същия период на 2019 г.

Финансовата сметка за юли е отрицателна в размер на 181,6 млн. евро при положителна стойност от 441,3 млн. евро преди година. За седем месеца финансовата сметка е на плюс с 1,556 млрд. евро, при положителна стойност от 1,243 млрд. евро за същия период на 2019 г.

Салдото по статия Преки инвестиции е отрицателно в размер на 941,7 млн. евро при отрицателно салдо от 324,1 млн. евро за юли 2019 г. За януари – юли то е отрицателно в размер на 1,332 млрд. евро, като за същия период на миналата година излезе на минус с 683,5 млн. евро.

Преките инвестиции – активи се понижават с 40,6 млн. евро при нарастване с 67,4 млн. евро преди година. За януари – юли те се увеличават със 133,1 млн. евро при повишение с 222,8 млн. евро за същия период на 2019 г.

Преките инвестиции – пасиви нарастват с 901,1 млн. евро при повишение с 391,5 млн. евро преди година. От януари до юли те нарастват с 1,466 млрд. евро, докато за същия период на миналата година увеличението беше с 906,3 млн. евро.

Салдото по статия Портфейлни инвестиции е на плюс с 353,1 млн. евро при отрицателна стойност от 61,3 млн. евро за юли 2019 г. За януари – юли то е положително в размер на 1,597 млрд. евро при положително салдо от 577,3 млн. евро за същия период на 2019 г.

Портфейлните инвестиции – активи за юли 2020 г. нарастват с 371,8 млн. евро при намаление с 25,8 млн. евро за юли миналата година. За седем месеца увеличението е с 1,583 млрд. евро при ръст с 539,7 млн. евро за същия период на 2019 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за юли се увеличават с 18,7 млн. евро при ръст с 35,5 млн. евро за юли 2019 г. За януари – юли те намаляват с 13,7 млн. евро. Миналата година спадът беше с 37,6 млн. евро.

Салдото по статия Други инвестиции е на плюс с 629,8 млн. евро при положителна стойност от 567,6 млн. евро за юли 2019 г. От януари до юли то е отрицателно в размер на 1,316 млрд. евро при положителна стойност от 1,247 млрд. евро за същия период на 2019 г.

Други инвестиции – активи нарастват с 821,6 млн. евро при повишение с 625,4 млн. евро за юли миналата година. За седем месеца те се понижават с 1,362 млрд. евро при увеличение с 1,551 млрд. евро за същия период на 2019 г.

Други инвестиции – пасиви за юли 2020 г. нарастват със 191,9 млн. евро при увеличение с 57,8 млн. евро за юли 2019 г. От януари до юли те намаляват с 45,8 млн. евро при ръст от 304 млн. евро за същия период на 2019 г.

През юли резервните активи на БНБ се понижават с 205 млн. евро при увеличение с 255,1 млн. евро преди година. За януари – юли те нарастват с 2,678 млрд. евро при повишение със 154,8 млн. евро за същия период на 2019 г.

✓ ИПИ: Дефицитът и дългът са инструменти, а не самоцел

Намираме се в период, в който бюджетните планове следва да излязат от 12-месечния календарен цикъл и да гледат по-далеч в бъдещето, посочва Калоян Стайков

Където има бюджетен дефицит, има и дълг. От тази гледна точка, няма нищо изненадващо в новата емисия еврооблигации. На теория дефицитът може да бъде намален или неутрализиран чрез свиване на публичните разходи, но това убива идеята за водене на антициклична фискална политика – т.нар. „бели пари за черни дни“, а заедно с това задълбочава и икономическия спад чрез свиване на вътрешното търсене точно в период на рязък и непредвидим външен шок. Има и друг вариант – вместо емисия на нов дълг, да се използват натрупаните средства във фискалния резерв, което е тема на отделен дебат и заслужава допълнително внимание, пише Калоян Стайков от [Института за пазарна икономика](#). Емисията на нов дълг беше предизвестена още в началото на април, което Народното събрание приема актуализация на редица бюджетни параметри. Сред тях са:

- Увеличаване на тавана на новоемитирания дълг в рамките на годината от 2,2 на 10 млрд. лв.;
- Допълнителни разходи в размер на 1 млрд. лв. за финансиране на схемата 60/40 и 430 млн. лв. за компенсиране на очаквано неизпълнение на приходите по бюджета на ДОО;
- Очакване за дефицит по консолидираната фискална програма в размер на 3,5 млрд. лв.;
- Извънбюджетни разходи в размер на 700 млн. лв. за капитализиране на Българската банка за развитие.

Нека за момент се абстрахираме от политическия контекст и разгледаме ситуацията „бюджетарски“, счетоводно или най-просто – прагматично. Промените от април предполагат необходимост от допълнително финансиране в размер на 4,2 млрд. лв., а увеличаването на тавана на новоемитирания дълг дава възможността за осигуряването му чрез нова емисия. Размерът на емисията през седмицата е близо 4,89 млрд. лв. или 690 млн. лв. над гореспомнатата необходимост.

„Поради безпрецедентния характер и мащаби на икономическия шок в глобален план и в България изготвянето на прогнозата за развитието на българската икономика е свързано с висока степен на несигурност, включително в краткосрочен хоризонт“, отбелязва Българската народна банка в последния си икономически преглед. Това се отнася с пълна сила и за останалите страни, както и за състоянието на финансовите пазари. С други думи – не се намираме във времена, когато правителството може уверено да планира бюджетните приходи и разходи, макар често да го критикуваме, че дори и в добри години бюджетните прогнози на управляващите са нереалистични. В условия на висока несигурност е

разумно да се поддържа малко по-висок бюджетен буфер, включително чрез емисия на нов дълг, ако условията на финансовите пазари са благоприятни, каквито са в момента.

Може да се очаква високата несигурност в международната икономика, а оттам – и в българската, която става все по-интегрирана в глобални и европейски вериги на стойността, да се запази и през следващата година. Намираме се в период, в който бюджетните планове следва да излязат от 12-месечния календарен цикъл и да гледат по-далеч в бъдещето. Така например през 2021 г. предстоят падежи по публични задължения в размер на 800 млн. лв. Сумата не е голяма и със сигурност няма да представлява проблем за правителството дори в хипотеза на замразени финансови пазари, но финансирането им от Фискалния резерв намалява бюджетната гъвкавост за посрещане на различни предизвикателства, например тези, които са довели до пресъхването на финансовите пазари. Не бива да се изключва възможността за нов икономически шок, който или ще окаже негативно влияние върху приходите, или ще доведе до нови антикризисни мерки и непредвидени разходи.

В допълнение към предстоящите дългови плащания трябва да припомним, че през следващите две години предстоят финални разплащания по проекти, финансирани по оперативните програми в рамките на Многогодишната финансова рамка на ЕС 2014-2020 г. При приключване на предходната МФР се наблюдава сериозен принос към дефицита на консолидирания бюджет в България – през 2014 г. над 1/3 от годишния дефицит се дължи на съфинансиране по европейски програми, а през 2015 г. съфинансирането формира почти целия дефицит.

Разбира се, всичко това не се случва във вакуум и се влияе от правителството на власт, неговата политика и куп други неща и е известен факт, че при наличие на средства, винаги се намира за какво да бъдат изхарчени. Както вече писахме, голяма част от т.нар. антикризисни мерки всъщност не се отнасят до последствията от пандемията, нещо повече – бюджетната политика не може да компенсира в значителна степен негативния икономически шок, но може да създаде благоприятни условия за подобряване на икономическата и социалната среда. За съжаление, за момента фокусът в по-голяма степен е върху допълнителни разходи и в по-малка степен – целта на тези разходи и реформите, които да доведат до повишаване на ефекта върху растежа, качеството на живот и социалното включване от увеличените харчове. Това превръща бюджетната политика в някаква самоцел, което не е изненадващо предвид продължаващите социални протести и предстоящите парламентарни и президентски избори през 2021 г. С други думи – съществува риск новият заем да се превърне в нови „антикризисни“ мерки, които не се борят с последствията от пандемията.

Този риск е допълнително усилен от възможността прогнозираният дефицит от 3,5 млрд. лв. за 2020 г. да се окаже по-нисък в резултат на неспособност за изпълнение на различни политики, например забавяне в големи инвестиционни проекти, разходите по схемата 60/40 и др. За първите седем месеца на 2020 г. капиталовите разходи изостават в сравнение с миналогодишните с около 9% и ако тези темпове се запазят, до края на годината може да се очаква неизпълнение на капиталовите разходи между 0,9 и 1,3 млрд. лв. По стар бюджетарски обичай това неизпълнение бързо се трансформира в допълнителни текущи разходи под формата на социални плащания, добавки към пенсии, увеличаване на заплати в бюджетната сфера и др.

Съществува и алтернатива, която стана популярна в периода 2016-2019 г. – целево заделяне на средства във Фискалния резерв за финансиране на различни политики като програмата за саниране или изграждането на АМ „Хемус“. Не е изключено и тази година да станем свидетели на подобна фискална алхимия, макар че ситуацията е различна – през предходните години бюджетното изпълнение е по-добро от планираното, докато тази година ще е по-лошо от очакваното преди актуализацията.

Сами по себе си нито дефицитът, нито дългът са опасни и не би трябвало да се преследва силно рестриктивна политика по подобие на това, което наблюдавахме през 2009-2010 г. Дългът е инструмент – той дава възможност да се финансират разходи, но дали с разходите се постига повишаване на потенциала за растеж на икономиката чрез по-качествени публични услуги, или се раздават пари на калпак хаотично, но с надеждата за по-висока електорална подкрепа, е въпросът, на който управляващите дължат ежедневен отговор.

Не трябва да се забравя и че освен продължаващите социални протести, светът се намира в условия на глобална пандемична криза, която не се влияе от правителствени оставки, избори и др. В такива условия провеждането на консервативна политика, включително чрез емисия на дълг в правилния момент, и презастраховането изглеждат като по-благоразумния подход. Алтернативата е всичко да замръзне до провеждане на предсрочни или редовни избори при положение, че не е ясно след два месеца какво ще е състоянието на икономиката и финансовите пазари. България може и да е страната с третия най-нисък публичен дълг в ЕС, но това не означава, че при всякакви обстоятелства може да се финансира – достатъчно е да си спомним как Латвия фалира с публичен дълг от около 10% от БВП, а Румъния – с 16%.

✓ САЩ трябва да последват Европа в адаптацията ѝ към коронавируса

Американците може би трябва да попитат кога техните политици и медиуми ще станат толкова приспособими в условията на развиваща се пандемия

Демократите в Америка често казват, че искат да подражават на Европа. Предвид тяхната привързаност към карантинните мерки, можем само да се надяваме, че този път те наистина ще го направят. В части от Европа, подобно на такива в САЩ, има ръст в новите случаи на Covid-19. За разлика от много американски управници, европейските лидери се поучиха от досегашния си опит с вируса, пише Wall Street Journal в редакционен коментар.

Увеличението на заразените, измерено чрез положителните тестове, е видимо в целия Стар континент - с едно изключение, до което ще стигнем след малко. Подновената пандемия е най-остра в Испания и Франция, чиито седмдневни плъзгащи се средни стойности при новите случаи на милион жители са съответно около 215 и 130, от минимуми от приблизително 8 през юнското затишие. Повишението на други места не е толкова силно, но все пак е изразително. Германия сега е с около 20 заразени на милион жители, спрямо 4 по-рано през лятото.

В основата на тези скокове не са предишни правителствени политики. Италия, Испания и Великобритания бяха горещи точки в първата вълна на пандемията през пролетта и всички те наложиха строги блокажи. Но и трите сега изпитват нови вълни на болестта.

Това важи и за Германия, която избегна най-тежките опустошения на първата вълна. По това време агресивната немска програма за тестване и проследяване, съчетана с умерена карантина, беше приветствана като пример за подражание в общественото здравеопазване. Сега е по-справедливо да се каже, че още не се знае дали Германия трайно е потиснала коронавируса или просто е забавила неизбежното му разпространение.

Европейските ръководители забелязват всичко това. Те също така забелязват, че макар новата вълна да доведе до повече случаи, досега смъртността не е толкова висока, колкото през пролетта, а болниците успяват да устоят. Ето защо ентузиазмът им за драконовски национални блокади отслабва, докато пандемията продължава. Вместо това Европа възприема по-тесни, локални блокажи и по-меки мерки за контрол.

Във Великобритания някои градове отново въведоха форма на блокиране. Останалата част от страната продължава да се отваря, като има ограничения за размера на някои събирания и задължение за носене на маски в повечето закрити пространства. Дания не изисква маски, освен в обществения транспорт, но ограничава някои по-големи събития.

От една страна, политиците са все по-наясно със здравните и икономическите опасности от повсеместните блокади, включително масова безработица, прекъсване на образователния процес и психологически проблеми. От друга, европейските лидери сега са по-склонни да се фокусират върху индивидуалната отговорност, отколкото върху правителствените действия. „Правителството не може да направи повече от това“, каза наскоро пред WSJ Херман Гусенс, координатор на пандемичния консултативен съвет на Европейския съюз. Той предлага да се наблегне на стъпките, които хората могат да предприемат, за да контролират разпространението на вируса, като социалното дистанциране и носенето на маски.

Ако това звучи познато, то е защото представлява подходът на Швеция през цялата пандемия - и същата тази Швеция е очебийното изключение от новата вълна на коронавирус в Европа. Скандинавската страна се въздържа от задължителна карантина и вместо това поощри разумните предпазни индивидуални мерки, като например работа от вкъщи, когато е възможно, и поддържане на социално дистанциране.

Макар че в Швеция вирусът взе повече жертви в началото на кризата - съсредоточени, както навсякъде, в домовете за възрастни хора - там втора вълна все още не е настъпила. Ако тази тенденция се запази, тя ще внесе важен момент в дебата за това какво, ако изобщо, бе постигнато в другите държави вследствие на блокадите през пролетта.

Най-отличителната характеристика на европейския отговор спрямо коронавируса е, че преценките на политиците се променят с еволюцията в знанието им за него и за способността на техните държави да го управляват. Американците може би трябва да попитат кога техните политици и медии ще станат толкова приспособими в условията на развиваща се пандемия.

[News.bg](https://www.news.bg)

✓ България се присъединява към Единния механизъм за реструктуриране

България се присъединява към Единния механизъм за реструктуриране от 1 октомври. Това съобщи Българската народна банка. Единният съвет за реструктуриране (ЕСП) ще поеме функцията на орган за реструктуриране на значимите кредитни институции и трансграничните групи.

ЕСП ще наблюдава също така процеса по планиране на реструктурирането на по-малките банки, така наречените по-малко значими институции. Българската народна банка ще има представител в Пленарната сесия и Разширената изпълнителна сесия на ЕСП с еднакви права и задължения като всички останали членове, включително право на глас.

С решение на Управителния съвет на БНБ Калин Христов - подуправител, ръководещ управление "Емисионно", е определен за представител на Българската народна банка в Пленарната сесия и Разширената изпълнителна сесия на ЕСП.

✓ Българските облигации са с едни от най-ниските лихви в ЕС

Облигациите, със срок на погасяване от 10 години, които емитира България на 15 септември 2020-а, са с по-добри ценови условия - носят по ниска лихва и доходност за купувачите, отколкото облигациите на много други държави от ЕС, пласирали държавен дълг със сходен матуритет на международните пазари от началото на годината до средата на септември.

Това са Италия, Испания, Португалия, Литва, Малта, Латвия, Словения, Словакия и Кипър за Евророната и Унгария, Румъния и Хърватска за страни от ЕС, които не са в Евророната. Министерството на финансите е дало информация за всички видове облигации с матуритет равен или близък до 10 години, като някои страни са пласирали по няколко емисии.

Припомняме, че българската 10-годишна емисия с номинал от 1.25 млрд. евро бе пласирана при лихва от 0.375% годишно и доходност от 0.389%, която е с 60 базисни пункта по висок от средния лихвен суап за 10 годишни облигации.

Най-близки до нас като цена е единнадесет годишната емисия на Португалия за 8.34 млрд. евро, която носи лихва от 0.48% годишно, а най-скъпа е десетгодишната емисия на Румъния за 2 млрд. евро с лихва от 3.62% годишно.

При 30 годишните облигации с общ номинал от 1.25 млрд. евро страната ни постигна лихва от 1.375% годишно, доходност от 1.476%, която е със 145 базисни точки над средния суап за такива ценни книги. При 30 годишните книжа постигната от страната ни цена е по-добра от емитираните през тази година облигации с аналогичен матуритет на Кипър, Италия, Гърция и Румъния при които лихвения купон варира от 2.25% годишно до 3.38% годишно.

За съжаление в информацията на Министерството на финансите липсват данни за доходността на облигациите на посочените държави, която всъщност е най-точния измерител за цената. България е и страната емитирала един от най-малките обеми дълг от началото на годината до сега.

При нас оти е 3.1 млрд. евро, докато водачи в тази класация са Италия със 275.23 млрд. евро, Германия - с 212 млрд. евро, Испания - със 195.73 млрд. евро и Франция - със 181.69 млрд. евро.

На дъното - с най-малко емитиран през 2020-а дълг са Малта - с 982 млн. евро, Латвия - с 1.46 млрд. евро, Естония - с 1.93 млрд. евро и веднага след нея сме ние.

БНР

✓ Последен ден за земеделците да кандидатстват за компенсации за щетите от пандемията

Близо 35 хиляди фермери са кандидатствали по извънредните мерки за финансиране, свързани с коронакризата. Днес е последният срок, в който земеделците могат да кандидатстват за компенсиране на щетите, причинени от пандемията.

Почти 100 милиона лева ще разпредели държавата, за да компенсира фермерите за загубите, причинени от епидемията, извънредното положение и загубите на пазари.

Първата ковид мярка е бюджет 93,5 милиона лева и обхваща секторите "Плодове и зеленчуци", "Маслодайна роза", "Винени лозя", "Декоративни растения", "Животновъдство" и "Пчеларство". Право на подпомагане имат регистрирани земеделци, кандидатствали по схемите за директни плащания през тази и миналата година, фермери договори по селската програма и такива с документи са напълно пропаднали площи. По тази мярка заявления са подадени над 33 хиляди земеделци.

Близо 1 200 пък са фермерите, поискали помощ по втората ковид мярка, която обхваща всички останали направления в земеделието. Нейният бюджет е 5,5 милиона лева.

Заявления могат да се подават до края на деня, след което Фонд "Земеделие" ще направи проверка на подадените документи преди да започне изплащането на парите.

✓ До 30 септември могат да се подават коригиращи декларации към НАП

На 30 септември изтича срокът за подаване на коригиращи декларации от физическите и юридическите лица, припомнят от Националната агенция за приходите. Гражданите и фирмите имат възможност еднократно да коригират данните, посочени в годишната декларация за облагане на доходите на физическите лица и формуляра за облагане с корпоративни данъци на юридическите.

Подробна информация - в сайта на приходната агенция или на единния телефонен номер 0700 18 700.

✓ Министърът на туризма предлага мярката 80/20 да бъде удължена до 1 май 2021 г.

Антикризисната мярка 80/20 за туризма да бъде удължена до 1 май идната година. Това е предложила вицепремиерът и министър на туризма Марияна Николова на първото заседание Консултативния съвет по туризъм, съобщават от Министерството на туризма.

Сформираме Консултативния съвет по туризъм с идеята на него да се дискутират най-важните и неотложни теми, свързани с възстановяването и рестартирането на туризма, за които е необходимо широко обществено съгласие, каза Николова.

Тя е изтъкнала, че над 54 мерки са одобрени от Тристранния съвет за сътрудничество. Мярката 60/40 в помощ на бизнеса е достигнала до почти 200 хил. души, а за сектор туризъм - хотелиерство и ресторантьорство, се трансформира в 80/20.

„Предложила съм вече тя да бъде удължена до 1 май 2021 г. Одобрена бе субсидия от по 35 евро на седалка за чартърните полети. На 9 процента беше намален ДДС не само за ресторантьорство и кетъринг услуги, но и за ползване на спортни съоръжения“, заявява още министър Николова.

✓ ЕС отхвърли промените в законопроекта за вътрешния пазар на Обединеното кралство

Европейският съюз е отхвърлил промените на британското правителство по отношение на законопроекта за вътрешния пазар, като това е станало по време на брифинг при закрити врати, съобщи в петък "Файненшъл таймс".

Според информация на изданието, европейските представители са установили, че промените в законодателството, които ще позволят на Лондон да модифицира части от Споразумението за оттегляне с ЕС, за да се предотврати твърда граница между Северна Ирландия и Република Ирландия, не са адресирали възраженията на единния блок.

Ден по-рано председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен изрази оптимизъм, че все още може да се постигне търговска сделка с Обединеното кралство, но призова Даунинг Стрийт да не я променят, визирайки британския закон за вътрешния пазар.

В интервю за "Файненшъл таймс" в четвъртък Фон дер Лайен отбеляза, че законопроектът е "много неприятна изненада" за Европейския съюз, тъй като съдържанието на това законодателство нарушава вече подписаното споразумение за Брекзит (за оттегляне от ЕС). Тя настоя, че Обединеното кралство е подкопало договорената сделка, така че сега британското правителство трябва да възстанови загубеното доверие.

Фон дер Лайен обаче заяви в същото интервю, че "все още е убедена, че това може да се направи", добавяйки, че двете страни трябва да се съсредоточат върху "постигането на тази сделка, на това споразумение", тъй като не остава много време до края на преходния период.

Преходният Брекзит период ще приключи в края на 2020 г., след който срок двете страни ще трябва да въведат пълни митнически и гранични проверки, ако сделката не влезе в сила след края на настоящата година.

✓ **Неуспех на субсидирането на чартърните полети с туристи**

Пълен неуспех търпи една от мерките на кабинета, част от антикризисния пакет, свързан с причиненото от коронавирусната пандемия.

Изданието TravelNews.bg съобщава, цитирано от „Сега“, че провал търпи решението за субсидиране на чартърни полети, целящо да се напълнят курортите ни с чужденци и да се спаси летния сезон.

Субсидията от €35 се отпуска за всяка заета седалка в чартърен полет, извършен в периода 14 май – 31 декември, като самолетът трябва да е голям – с капацитет от поне 100 места. Помощта е достъпна не само за български фирми, но и за туроператори от цял свят, стига да ползват услугите на авиокомпания, която е част от ЕС или от Европейското икономическо пространство.

Но интересът към тази помощ се оказва, меко казано, слаб, съобщава TravelNews.bg по информация на Министерството на туризма.

Към 10 септември подадените от туроператори заявки за подкрепа са едва девет, като никой от кандидатите още не е взел субсидията, тъй като подадените заявления, както и необходимите придружаващи документи са в процес на оценка.

На страницата на Министерство на туризма предстои да се оповестява ежемесечно информация за броя на пътниците, пристигнали в България, за които туроператори са поискали държавна субсидия.

Според „Сега“ скромният интерес е обясним, тъй като мярката, за която настояваше целият туристически бизнес у нас, стартира с огромно закъснение – бе одобрена в края на юли, при положение че се отнася за периода 14 май – 31 декември. Уточнява се, че принос за забавянето има и Европейската комисия, която трябваше да даде одобрението си за тази държавна помощ, а депутатите трябваше да приемат съответните законови промени. Всичко това се случи в края на юли.

Припомня се, че предишният ресорен министър Николина Ангелкова не е успяла да стартира схемата. Това стори приемникът на поста Марияна Николова, но в същото време светът отново тръгна към затягане на мерките срещу COVID-19 и международните пътувания съвсем затихнаха, а България се оказа сред опасните дестинации заради бума на заразени.

Явно 55-те милиона лева, отделени от правителството за тази мярка, с цел стимулиране на поне 400 000 задгранични туристи, ще останат почти неизползвани.

Надеждите са тя да помогне поне през зимните месеци за привличане на чужденци в ски курортите, коментират още от „Сега“.

✓ **10 млн. лв. за турагенциите, публикувани са условията за помощта**

Министерството на туризма публикува на своя сайт пакета документи с условията за кандидатстване на туроператори и туристически агенции за безвъзмездната финансова помощ.

Общо са заделени 10 млн. лв. за подкрепа на бизнеса. Те ще бъдат предоставени от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

Всеки от кандидатите трябва да заяви стойност до 10% от общия си оборот за 2019 г., но не повече от прага на помощта de minimis от 200 000 евро или 391 166 лв.

Документите са публикувани с информационна цел и на този етап не се изискват коментари, бележки и предложения от тях.

При старта на кандидатстването няма да е от значение редът на подаване на проектните предложения, тъй като реалната стойност, която ще получат допуснатите кандидати, ще бъде равна на пропорционално разпределената стойност от 10 млн. лв. спрямо броя одобрени проектни предложения и реализирания общ оборот на всяко предприятие за 2019 г.

Допустими ще бъдат разходи, извършени за покриване на текущите нужди на кандидатите и за оперативен капитал, чиято стойност се калкулира в стойността на предоставяната туроператорска/турагентска услуга. Разходите задължително трябва да бъдат извършени след 1.02.2020 г. и до края на изпълнение на проекта.

Проектните предложения ще бъдат подавани и оценявани чрез Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН 2020) не по-рано от 5 календарни дни след оповестяване на условията за кандидатстване.

Срокът за подаване се предвижда да бъде поне 5 календарни дни.

✓ **Чрез евробюджета ще усетим промяната на ЕС към българското правителство**

По време на предстоящия съвет на европейските лидери следващия четвъртък ще си проличи промененото отношение към българското правителство и към българския премиер, към начина на правене на политика в България.

Това прогнозира пред БНР Весела Чернева от Европейския съвет за външна политика.

Тя смята, че промяната идва в момент, в който ще се говори за детайли по бюджетната рамка, по възстановителния фонд, по зелената сделка, момент, в който Гърция и Турция са в напрегнат конфликт.

В този момент България влиза като проблемна страна, а не като държава, която може да допринесе за намиране на решения.

„С речта си Урсула фон дер Лайен оправда очакванията за поглед напред. Европейците искат много повече наднационални действия по отношение на външния свят, по отношение на трети страни, но тези действия да бъдат в смисъла на защита.

От това до каква степен ЕС може да защити гражданите си през здравеопазване, през нови икономически политики и през нови климатични политики ще зависи успехът на геополитическият дневен ред“, допълни Чернева.

Според нея проблемът на ЕС с недемократичните режими вътре в него ще трябва да бъде оправен.

Чернева смята, че дори това да не стане през фонда за справяне с коронакризата, това ще се случи през многогодишната бюджетна рамка.

По думите на Весела Чернева премиерът Бойко Борисов е централизиран външнополитическите решения в себе си и разчита силно на персонализиране на отношенията си с другите страни.

„Това, че Ангела Меркел си отива, ще покаже защо външна политика така не може да се прави и защо никой не прави такава външна политика. В момента, в който Меркел си тръгне, отношенията с другите страни в ЕС ще продължат да вървят по една сравнително стабилна линия“, допълни още Чернева.

Класа

✓ България и еврото: Борисов се надява на европейските милиарди

Внезапният порив на Борисов за влизане в "чакалнята" на еврото явно се дължи на милиардите за преодоляване на кризата с коронавируса, подозира германско финансово издание и говори за "правна несигурност и непрозрачност".

Следващите членки на Валутния съюз ще бъдат България и Хърватия. Но в случая не става дума само за обменни курсове, а за много по-важни неща, отбелязва в подзаглавие. специализираното германско списание „Finanz und Wirtschaft“ („Финанси и икономика“).

От месец юли българският лев и хърватската куна се намират във валутния механизъм ERM II. В тъй наречената чакалня на еврозоната страните-кандидатки се подготвят за приемането на общата европейска валута. Тази фаза продължава две години и ако всичко се развива по план, от началото на 2023 година в двете страни ще може да бъде въведено еврото.

Премиерът Борисов промени решението си изцяло

Особено България обаче създава тревоги на пазителите на еврото във Франкфурт на Майн, уточнява публикацията и обяснява причините така: „През пролетта премиерът Бойко Борисов отложи влизането на страната във валутния механизъм ERM II, след като актуално [проучване беше показало, че едва една пета от населението на страната подкрепя приемането на еврото](#). Тогава той се аргументира с това, че трябвало първо да се постигне национален консенсус по въпроса. А когато няколко месеца по-късно Борисов промени решението си изцяло, българите бяха все още твърде далеч от някакво единодушие по този въпрос“.

Германското списание информира за нестихващите протести под прозорците на властта в София, на които се настоява за борба срещу корупцията и за оставките на министър-председателя и на главния прокурор.

„Борисов се опитва да се задържи на власт чрез промени в конституцията, а внезапният порив за влизане във валутния механизъм се дължи на очакваните милиардни помощи за преодоляване на кризата с коронавируса“, пише изданието и подчертава аргументацията на премиера Борисов, който заявил, че само страните от еврозоната ще получат помощи, поради което и българите трябвало да влязат в нея.

Позицията на Германия

Пасивната позиция на Германия изданието обяснява по следния начин: „Страни като Германия се въздържат от критики и са готови да пуснат България в еврозоната, защото тя е необходим съюзник в бежанската криза - по тъй наречения източнобалкански маршрут на бежанците. Борисов знае това отлично и се опитва да използва този факт в своя полза“.

За това, че приемането на страна като България в еврозоната ще представлява предимно политическо решение, намекна преди време и [германският експерт по публични финанси в Центъра „Лайбниц“ проф. Хайнеман](#) пред „Зюддойче Цайтунг“: „За пореден път решението за приемане в еврозоната ще бъде взето не според критериите за оптимална валутна състоятелност. От гледна точка на България и Хърватия желанието за бързо присъединяване е рационално“, заяви той. Според Хайнеман, става дума най-вече за апетитите към преразпределените европейски средства.

Правна несигурност и непрозрачност

Еврото има, разбира се, има редица предимства. Очаква се, че то ще придаде допълнителна стабилност на институциите, което пък ще направи двете страни още по-атрактивни за чуждите инвеститори. „Но новата валута не е достатъчна гаранция за това, ако в двете страни продължава да цари правна несигурност и непрозрачност. А България има да навакса и огромно изоставане в икономиката си“, коментира германското издание „Финанси и Икономика“.

Цитирани са анализатори за Източна Европа на Citi Bank, които се съмняват, че България е готова за еврото. Нито една страна, приела общата европейска валута, не е имала толкова нисък БВП на глава от населението, като българския, пишат експертите и уточняват, че не очакват еврото да замени българския лев през 2023 година.

✓ Световни банки са участвали в пране на пари

Няколко световни банки са помогнали на свои клиенти да избегнат санкции и да легализират незаконни средства в размер на 2 трилиона долара в периода 1999-2017 година.

Това съобщава в свое разследване американският портал “Бъз Фийд”, който се позовава на материали на подразделението за борба с финансовите измами на американското Министерство на финансите, предадоха световните информационни агенции, цитирани от БНР.

Съмнителни транзакции на стойност 1,3 трилиона долара са преминали през най-голямата банка в Германия “Дойче Банк”, съобщи “Дойче Веле, коментирайки разследването.

Документите представляват над 2 хиляди доклада за подозрителни операции (FinCEN Files). От “Бъз Фийд” са предали досието на Международния консорциум на разследващите журналисти.

Според портала ръководството на финансовите институции си е затваряло очите за предупрежденията на сътрудници за подозрителни действия. Банките са се надявали, че при разобличаване ще успеят да сключат споразумение с

правосъдието, което предвижда само глоби. Въпреки това, даже и след финансови санкции, институции като "Джей Пи Морган Чейс", "Ейч Ес Би Си", "Дойче банк" и "Банк ъв Ню Йорк" са продължили да превеждат средства на заподозрени, твърди разследването.

Би Би Си посочва, че от британската „Ейч Ес Би Си“ твърдят, че банката винаги е изпълнявал законовите си задължения за докладване на незаконни финансови дейности.

Документите на FinCEN Files съдържат доказателства за инвестиционна измама, известна като „схема на Понци“, започнала скоро след като банката е глобена с 1,9 млрд. долара в САЩ заради пране на пари. Това е станало въпреки обещанието на финансовата институция да спре този вид практики.

Адвокати на измамените инвеститори твърдят, че банката е трябвало да действа по-рано и да закрие сметките на измамниците.

БНТ

✓ Диана Янчева, НСИ: С около 50-60 000 души на година се стопяваме

Започва новото преброяване на населението. То ще бъде на 22 януари в 00:00 ч. в така наречения критичен момент, т.е. всички събития, които ще бъдат регистрирани са към този момент.

В момента текат подготвителните етапи. Около 23 000 преброители и 6000 контролори ще бъдат необходими, вече започна и етапът по набирането им.

"Те трябва да бъдат комуникативни хора, да имат средно образование, да не са осъждани, хубаво е да не бъдат от такива служби, които се свързват с проверки, с репресии, да не са от полицията, от данъчните служби, защото хората имат нагласи към тези служби. Нас не ни интересува дали жилището, в което живеете е законно или незаконно, има или няма Акт 16, за нас е важно да установим към определения момент дали живеят хора, колко хора с каква възрастова структура, защото преброяването е в основата на много управленски решения", заяви в "["Денят започва"](#) Диана Янчева - зам.-председател на Националния статистически институт.

Преброителите ще работят от 1 до 15 февруари, когато ще се обхождат домовете. От 22 януари до 1 февруари ще има електронно преброяване. Дублиране няма да има, ако хората са се преброили електронно, преброителите ще минат само да съберат уникалните кодове и да преброят евентуално тези, които не са се преброили електронно.

Янчева обясни, че един човек може да преброи и членовете на семейството си електронно, но не трябва да се използва един и същи имейл адрес при регистрацията.

По думите на зам.-председателя на НСИ заплащането на преброителите ще бъде доста по-високо от миналия път.

Съгласно закона преброяването е задължително и трябва да се отговори на всички въпроси, като в отговорите съществуват опциите: "Не желая да отговоря" или "Не мога да отговоря".

"Очакваме, че сме намалели. Това, което показват числата от текущата демографска статистика, е че с около 50-60 000 на година се стопяваме. Било поради миграция или смърт, имаме такива тенденции и те са устойчиви", допълни Янчева.

Мениджър

✓ Томислав Дончев: До края на годината ще има план за средствата от ЕС

Вицепремиерът Томислав Дончев увери, че до края на годината България ще може да предложи национален план за усвояване на ресурсите от Европейския съюз. Става въпрос за средствата за преодоляване на здравните и икономическите последици от COVID-19.

Дончев уточни, че сумата от 30 млрд. евро е условна и за да бъде усвоена ще трябва и сериозен план за действие. Той говори по време на парламентарния контрол в Народното събрание.

Заместник министър-председателят Томислав Дончев отговори, че е нужна и конституционна промяна: "Тази енергия, която я има сред една голяма част от българското общество, което понякога е на площадите, ще бъде пропиляна, ако не доведе до промени. Наша обща задача е това да го направим по най-добрия начин. Какво трябва да се промени? Законодателната рамка - дори в Конституцията, за да може държавата да е в състояние да изпълнява една от основните си функции - да въздава справедливост".

От БСП заявиха, че загубеното доверие към правителството ще се окаже сериозен проблем.

"Загубата на доверие към правителството, което представлявате, че може да осигури честност при изразходването на европейските средства, може да се окаже проблем и при усвояването на тези пари, които трябва да помогнат при реструктурирането на икономиката ни и за преодоляване на последствията от тежката криза с коронавируса", заяви депутатът от Левицата Крум Зарков.

✓ Прокуратурата работи по сигналите срещу Борисов

Назначени са експертизи за автентичността на изтеклите на няколко пъти тайни записи от последните месеци, които се приписват на премиера Бойко Борисов. Това съобщи зам.-главният прокурор Даниела Машева пред БНТ.

Относно сигналите за имоти в Барселона се извършват проверки, назначени са и данъчни ревизии. Изискана е и информация от испанските власти, съобщи още прокурор Машева. "Ако там са събрани вече някакви доказателства, ние искаме да ни ги предоставят. Когато има яснота, тогава ще дадем отговор на българските граждани.", допълни тя.

Прокуратурата никога не прави разграничение относно политическата принадлежност на хората, които разследва. Няма неудобни въпроси, подчерта категорично прокурор Машева.

По думите ѝ в момента има безпрецедентен опит за натиск върху прокуратурата - и от политически сили, и от медиите. "Част от атаките срещу прокуратурата са и от известни олигарси, защото се засягат техни интереси", поясни още Машева.

"При тези условия не би следвало да има оставка на главния прокурор. Ясно е разписано в закона кой може да иска неговата оставка. Зад това искане не видях никаква аргументация сериозна и то в период, в който прокуратурата отчита много добри резултати. За 5 месеца има 20% спад на кражбите, много са редки случаите на телефонните измами", добави тя.

Прокурори от цялата страна избират заместник на Машева в Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет. Мястото се оваканти след като тя стана заместник на Иван Гешев

Кандидат е Евгени Иванов - прокурор във Военно-апелативната прокуратура. Днес той ще представи концепцията си пред своите колеги, а другата събота ще е гласуването.

Евгени Иванов е и председател на Асоциацията на българските прокурори. Той беше издигнат за съдебен кадровик от ръководители на различни звена на държавното обвинение.

Право да гласуват за единствения кандидат имат 1531 прокурори. От тях над 1312 са декларирали, че ще го направят електронно. За да довърши мандата на Даниела Машева, Евгени Иванов трябва да получи повече от половината от действителните гласове.

✓ **МОН: Всяко училище с индивидуален подход при COVID**

Ситуацията напред ще се разглежда индивидуално за всяко училище. Ако определим, например, 10%, то в едно училище с 900 ученици 10% е един брой вирусноносител, а при училище с 200 ученици – друг. Важно е да можем да реагираме към конкретното място". Това каза пред БНР заместник-министърът на образованието Таня Михайлова.

„Присъственото обучение на този етап остава. Следим процесите в цялата страна. Част от обявените случаи към момента се отнасят за хора, които не са били все още на училище, тоест, заразяването се е случило преди започването на учебната година“.

Тя посочи, че към момента има 19 карантинирани паралелки, 26 ученици са с положителен тест, част от тях не са били на първия учебен ден, около 500 ученици и около 40 учители са под карантина.

В предаването „Неделя 150“ Михайлова допълни: „Част от паралелките, при които има ученици с положителен тест, но не са били на училище, не са карантинирани. Карантинирането се определя от регионалните здравни инспекции и според условията... Дезинфекцията в нашите насоки е да се случва веднага след констатиране на контакт. До края на тази година училищата имат средства да поемат разходите за дезинфектанти. Не е редно да се искат пари допълнително“.

Малко над 500 ученици са заявили желание за обучение от разстояние.

✓ **Съвети от КЗП за предпазните маски**

Съвети за изискванията към маските и методите за тяхното изпитване и ползване публикува Комисията за защита на потребителите на своя сайт. Те са изготвени на базата на стандартизационния документ за предпазни покрития за лице за обща употреба за населението, разработен от Европейския комитет за стандартизация (CEN) по искане на Европейската комисия.

Препоръките обръщат специално внимание на маските тип „Направи си сам“. Добре е те да бъдат изработени от плътни тъкани, които обаче да позволяват да се диша спокойно и да не се запарва лицето. А екстремни решения като хартиени торби за прахосмукачка, материали за изолация на сгради и памперси изобщо не са допустими, гласят част от съветите.

Когато маските са за многократна употреба е необходимо да се перат при температура от поне 60 градуса. Сушенето в микровълнова фурна или чрез сешоар не е препоръчително, поради липсата на контрол върху температурата във всяка точка на предпазното покритие за лице, а и това може да повреди филтърния материал.

Най-важните общи препоръки за употребата на предпазните покрития за лице гласят:

- Предпазното покритие за лице за обща употреба не може да бъде използвано за защита от химикали.
- Изваряването на предпазното покритие за лице за обща употреба не е препоръчително, освен ако не е препоръчано от производителя. Не се гарантира, че платът ще издържи температура на водата от 100°C, без да се разгради.
- Придържайте се към правилата за физическо дистанциране, дори при носене на предпазно покритие за лице за обща употреба.

✓ **КЗК разреши на „Нова Броудкастинг Груп“ да придобие Канал 3**

Комисия за защита на конкуренцията разреши на „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД да придобие дружествата, които оперират телевизионните канали „Канал 3“, „THE VOICE“ и „Magic TV“ и радиостанциите „Радио Веселина“; „Радио Витоша“; „Magic FM“ и „The Voice Radio“. Комисията установи, че сделката ще окаже въздействие върху следните пазари в страната:

- телевизионна реклама;
- телевизионно разпространение;
- интернет(онлайн) реклама;
- радио реклама.

Въпреки това, направената от антимонополния регулатор оценка гласи, че концентрацията няма да доведе до установяване или засилване на господстващо положение, което да засегне ефективната конкуренция на горепосочените пазари. Резюлцията е, че сделката трябва да бъде безусловно разрешена.

Наскоро Ива Стоянова, управител на "Нова Броудкастинг Груп", сподели, че плановете са "Канал 3" да се превърне в новинарската тв медия на групата.

✓ 10 компании подписаха първата българска харта за многообразие

Управителите на 10 български компании сложиха подписи под първата българска Харта за многообразие на официална церемония в София. Инициатор е Българският форум на бизнес лидерите (БФБЛ) в партньорство с Центъра за изследване на демокрацията.

След днешното ѝ подписване България стана 25-ата страна-членка на ЕС, въвежда подобна пожелателна политика за насърчаване на многообразието и равенството и споделяне на добрите практики между компаниите в това отношение.

Хартата бе учредена и подкрепена с подписите на представители от Астра Зенека, Аларик, Джапан Табако Интернешънъл, Екофарм, МЗ Комюникейшънс Груп, Сименс, Хюлет Пакард Ентърпрайз, управлявана от Селектиум, ЧЕЗ, Шел и Юник Естейтс, които споделиха своите мотиви да се включат инициативата от самото ѝ начало и да работят за толерантно и приобщаващо общество. Добрите корпоративни практики на компаниите учредители станаха основа на заложените в документа принципи.

Хартата за многообразието в България е съвместна инициатива с цел насърчаване на практиките на многообразие и равенство у нас чрез създаване, представяне и прилагане на национална Харта за многообразието. Проектът е финансиран по програма "Права, равенство и гражданство" на Европейския съюз.

Хартата за многообразието е документ, който може да бъде подписан доброволно от всяка отговорна компания или публична институция в България с цел поемане на отговорност за предприемането на стъпки за прилагане на политики за многообразие и равенство във възможностите, независимо от пола, сексуалната ориентация, физическите способности, възрастта, религията, расата или етническата принадлежност.

✓ Лагард иска повече жени на отговорни постове

Президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Кристин Лагард съжалява, че малко жени заемат ръководни постове, включително и в институцията, която тя ръководи.

"Все още има твърде малко жени на отговорни постове по света, най-вече в икономическата и финансовата област, включително в централните банки. От 25 членове на управителния съвет на ЕЦБ Изабел Шнабел, която е член на изпълнителния съвет и аз сме двете единствени жени на семейната снимка. Това не е нормално", заяви Лагард в интервю за френското сп. "Шаланж", цитирано от АФП.

Според Лагард, която е първата жена начело на ЕЦБ, има известно осъзнаване на проблема, но това е само началото на процеса.

"Трудно е да се оцени важността на ръководители като Кристин Лагард, които говорят открито по тези въпроси, въпреки всички ужасяващи женомразски коментари, които няма да закъснеят", написа днес в Твитър Изабел Шнабел.

Кризата с коронавируса е утежила положението на жените, смята Лагард. "Жените са близо 70% от професиите в здравеопазването и са изложени на по-голям риск за здравето. По време на карантината те се озоваха на няколко фронта, задължени да работят, грижейки се за децата, а да не говорим за домашното насилие. Както при всички икономически кризи те са по-заплашени да загубят работа или да им намалят заплатата", подчерта Лагард.

През юли президентът на Европейската централна банка похвали по-доброто управление на кризата с COVID-19 от жените лидери. "Разбрах, че жените се справят по-добре", каза тя, посочвайки примера с канцлера на Германия Ангела Меркел, президентката на Тайван Цай Ингвен и премиерките на Нова Зеландия и Белгия - Джасинда Ардърн и Софи Уилмес.

✓ Орбан обяви удължаване на кредитния мораториум в Унгария

Унгария ще удължи мораториума върху вноските по кредитите за някои домакинства и компании до средата на 2021 година, съобщи "Ройтерс".

Премиерът Виктор Орбан въведе мораториума за всички компании и частни кредитоискатели през март. Това бе една от ключовите мерки на правителството му срещу икономическите последици от коронавируса. Първоначално, срокът на действие на мораториума бе до края на тази година.

Във видео изявление на официалната си страница във "Фейсбук" Орбан обяви днес, че мораториумът ще бъде удължен с шест месеца за семействата с деца, пенсионерите, безработните и участващите в програми за обществено полезен труд.

Удължаването на мораториума до средата на 2021 година ще се отнася също за тези компании, чийто приходи са спаднали с най-малко 25 процента.

Унгарското правителство подготвя още мерки за съживяване на растежа, след като икономиката отчете по-голям от очакваното спад през второто тримесечие, а перспективите за възстановяването догодина се влошават.

Финансовият министър Михай Варга споделя опасение в интервю, публикувано днес, че унгарската икономика трудно би могла да нарасне догодина, ако не бъде открита ваксина срещу коронавируса.

✓ Азербайджан планира да увеличи доставките на газ за Турция

"Азербайджан ще предприеме допълнителни стъпки за увеличаване доставките на газ за Турция", заяви в телевизионно интервю президентът Илхам Алиев, цитиран от ТАСС.

Той каза това след церемонията за началото на морските операции на находището от газов кондензат "Абшерон" в шелфа на Каспийско море.

"Обемът на газа, доставян в Турция по Трансанадолския тръбопровод (ТАНАП), нараства с всяка изминала година. Докато преди година азербайджанският газ е бил на четвърто-пето място на турския пазар, днес сме на първо място", посочи Алиев.

Той обяви по-специално планове за доставка на газ в Турция в рамките на втората фаза от разработката на находище "Абшерон", чийто запаси се оценяват на 350-360 милиарда кубични метра газ и 100 милиона тона кондензат.

Участници в проекта са Държавната петролна компания на Азербайджан (SOCAR) и френската Тотал (Total) с равни дялове от 50 процента.

✓ Световната търговия изправена пред сериозна заплаха

Най-тежката корабоплавателна криза от десетилетия насам поставя под сериозна заплаха световната търговия. Bloomberg разказва за десетки трудови нарушения, които застрашават безопасността на корабните екипажи, както и световната верига за доставки.

Почти 20 процента от 1,6 милиона моряци в света са блокирани на кораби и не могат да ги напускат в продължение на месеци. Десетки от тях в беседи за Bloomberg заявяват, че са в трудна ситуация: договорите им са изтекли, а заплатите се бавят повече от два месеца. Моряците не могат да получат качествена и навременна медицинска помощ. На един от корабите капитанът умира от инфаркт, а екипажът е принуден да съхранява трупа му във фризера почти две седмици.

„Това е най-тежката ситуация с кораби и екипажи, която съм виждал от десетилетия насам“, каза Андрю Кинси, старши консултант по морски рискове в Allianz Global Corporate & Specialty. В най-добрия случай последствията ще са закъснения в доставките, казва той. Компаниите се опитват да върнат моряците на брега, но много пристанища са забранили смяната на екипажа (от 123 търговски пристанища в различни страни, 45 са издали такава забрана поради пандемията от коронавируса).

Хаосът в сектора ще има изключително негативно въздействие върху глобалните доставки, тъй като според Световната конференция на ООН за търговия и развитие около 80% от световната търговия със стоки се извършва по вода.

✓ Три жени срещу двама мъже в битката за нов генерален директор на СТО

Световната търговска организация (СТО) определи петима кандидати, които ще се борят за поста генерален директор, съобщиха световните агенции.

До следващия кръг от надпреварата са стигнали бившата финансова министърка на Нигерия и бивш член на ръководния екип на Световната банка Нгози Оконджо-Ивеала, Йо Мьон-хе (Южна Корея), Амина Мохамед (Кения), Мохамед Мазиад ал Тувайри (Саудитска Арабия) и Лиъм Фокс (Великобритания). Кандидатите от Молдова, Египет и Мексико отпадат.

Процедурата по номиниране на кандидати за следващ ръководител на СТО завърши на 8 юли. Вторият етап на консултациите ще започне на 24 септември и ще продължи до 6 октомври. След него кандидатите ще бъдат намалени до двама и ще бъде обявен последният етап от консултациите.

На 14 май генералният секретар на СТО Роберту Азеведу обяви, че подава оставка, в сила от 31 август, близо година преди края на мандата му. В интервю за Блумбърг той посочи, че е решил да се оттегли заради застой в работата, предизвикан от коронавирусната епидемия.

✓ Лондонската борса преговаря за продажбата на фондовия пазар в Милано

Лондонската фондова борса (LSE) обяви в петък, че води ексклузивни преговори с паневропейския борсов оператор Юронекст (Euronext) за продажба на Миланската фондова борса, предаде Франс прес.

Швейцарският оператор СИКС Груп (SIX Group) и германският Дойче Бьорзе (Deutsche Borse) потвърдиха, че са направили свои предложения. Лондонската фондова борса уточнява, че никак не е сигурно, че от тези преговори ще излезе сделка и че всяка потенциална продажба ще зависи от резултата от оценката на Европейската комисия за закупуването на американската група за финансови данни Рефинитив (Refinitiv).

В края на юли Лондонската фондова борса съобщи, че възнамерява да продаде Миланската борса, за да може Брюксел да одобри придобиването на Refinitiv за 27 милиарда долара. Опасявайки се от отрицателно отражение върху конкуренцията, Европейската комисия обяви в края на юни, че започва задълбочено разследване по проекта за придобиване на Refinitiv, обявен през лятото на 2019 година. Централата на Refinitiv е в Ню Йорк. Тя е известна със своя терминал Ейкън (Eikon), един от водещите световни доставчици на данни за професионалисти по пазарите с над 40 000 компании, които са му клиенти в 190 страни.

Сделката обаче може да се провали, ако не бъде сключена до 31 май 2021 година.

Операцията е огромна за Лондонската фондова борса, която ще трябва да предостави 14,5 милиарда долара капитал и да поеме дълг от около 12,5 милиарда долара, според споразумение с акционерите на Refinitiv - фондове, управлявани от Блекстоун (Blackstone) и канадско-американската медийна група Томсън Ройтерс.

[Cross.bg](#)

✓ Президентът ще посети Тутракан за празника на града

Днес президентът Румен Радев ще посети Тутракан по повод празника на града, който отбелязва 80-годишнината от възвръщането на Южна Добруджа към Отечеството и освобождението на Тутракан по силата на Крайовската спогодба.

В 20.00 часа, в сградата на Община Тутракан, държавният глава ще проведе среща с ръководството на местната власт.

В 20.30 часа, в парк „Христо Ботев“, президентът Румен Радев ще приеме почетния строй на представителните части на Военноморските сили, след което ще наблюдава тържествена заря-проверка по случай 80-ата годишнина от възвръщането на Южна Добруджа към Отечеството и освобождението на Тутракан.

Държавният глава ще произнесе тържествено слово по повод празника и ще отдаде почит пред паметника на загиналите във войните добруджанци.

✓ **Екатерина Захариева ще се срещне със Светлана Тихановская**

Вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева пристигна от Одеса в Брюксел, където ще участва в заседанието на Съвета „Външни работи“ днес.

На неформална работна закуска министрите на външните работи от ЕС ще разговарят със Светлана Тихановская, опозиционния кандидат за президент на Беларус, която в момента принудително пребивава в Литва.

След това министрите ще обсъдят актуалната обстановка в Беларус след президентските избори. Очаква се върховният представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност Жозеп Борел да информира за следващите стъпки по извършването на цялостен преглед на отношенията на ЕС с Беларус. В дневния ред на СВНР са и развитието на политическата ситуация в Либия, отношенията ЕС-Африканския съюз.

Жозеп Борел ще предостави информация, включително по актуалните развития на ситуацията в Тунис, Ливан, отношенията на ЕС с Турция в контекста на ситуацията в Източното Средиземноморие, отношенията на ЕС с Русия в контекста на отравянето на Алексей Навални.

В рамките на неформален обяд външните министри ще дискутират приоритетите в развитието на отношенията с партньорите от Южното съседство.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизите**

"Тази сутрин", bTV

- Жители на Гоце Делчев скърбят за починалия от COVID-19 д-р Милан Първанов;
- Масови кражби в столичния квартал "Витоша";
- Промени в шофьорските курсове: Ще доведат ли до увеличаване на корупцията?;
- След случаите на коронавирус в училища и детски градини - необходими ли са нови мерки? Гост: проф. Тодор Кантарджиев.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Колите - нови и стари, почти не се купуват, но цените им шоково нагоре;

в. Труд - Шефът на движението Николай Малинов пред "Труд": Русофилите правят партия;

в. Телеграф - 170 000 сляха празниците;

в. Монитор - Четирима от пет българи плащат сметките навреме;

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Колеги на починалия от К-19 д-р Първанов не искат да работят без него, той бил стожерът на болницата в Гоце Делчев;

в. 24 часа - Заради договор с ЕС МВР върнало на Турция гражданина Юрюн;

в. Труд - Премиерът Бойко Борисов при обиколка из Родопите: Битката в смесените райони е между ГЕРБ и ДПС;

в. Труд - Арест и обвинения за търговци на антики;

в. Телеграф - Лидерът на НФСБ Валери Симеонов: Пенсионерите с добавка от 50 лв. до началото на другата година;

в. Телеграф - Коронавирусът спря и Ориент Експрес;

в. Монитор - Частни дроневи търсят оцелели при авиокатастрофи;

Водещи интервюта

в. 24 часа - Асенка Христова изпълнителен директор на Института за изследвания в образованието: Само 1/3 от учениците учат запалено и с разбиране;

в. Труд - Христо Радков, председател на Българско обединение на шофьорите, пред "Труд": Повече власт на пътния полицаи вдига цената на рекета;

в. Телеграф - Николай Цветанов, председател на Асоциацията за отговорно небанково кредитиране: Кризата сви бързите кредити с почти 1/3;

в. Монитор - Проф. Анастас Герджиков, ректор на СУ и председател на Съвета на ректорите: Единен изпит във всички университети ще покаже реалното положение във висшето образование;

Водещи анализи

в. 24 часа - Идват най-обърканите избори, в които никой не знае как ще гласува;

в. Труд - Новата емисия дълг не е повод за радост;

в. Телеграф - Училището не е кръчма;

в. Монитор - Трети шанс, просто мързел или COVID-19 като извинение.

✓ **Предстоящи събития в страната на 21 септември**

София

- От 16.00 ч. в Княжеската градина ще се проведе Баскетбол 3x3 градско първенство момичета и момчета до 14 г.
- От 17.00 в Княжеската градина ще се проведе Таекуон-До демонстрации и боеве.
- От 17.30 ч. в столичния катедрален храм "Св. вмца Неделя" ще се проведе беседа за Господнята молитва "Отче наш".
- От 18.00 ч. в Унгарския културен институт ще бъде представен сборникът с пиеси на Габор Гьоргеи „Убийство в експреса“.

***

Бургас

- От 11.00 часа пред ЦДГ "Златна рибка" ще бъде открита паметна плоча при сградата, където се е помещавал щабът на 24-ти пехотен черноморски полк.

***

Видин

- От 10.30 ч. в регионалния пресклуб на БТА във Видин народният представител от ПГ на ГЕРБ Владимир Тошев ще даде пресконференция.

***

Каварна

- От 16.00 часа в заседателната зала на община Каварна ще се състои литературна среща с акад. Георги Марков, Боян Ангелов, Стоян Райчевски, Атанас Звездинов, Петър Андасаров, Иван Гранитски, Панко Анчев и Любомир Котев, които ще представят своето творчество пред жителите и гостите на града.

***

Ловеч

- От 17.30 ч. в близост до Транспортния мост към кв. „Вароша“ се открива паметник на д-р Васил Радославов.

***

Стара Загора

- От 13.30 ч. в северната част на територията на „Руски пазар“, кв. „Три чучура“-юг ще бъде направена символична първа копка за стартиране на проект за „Нова визия и благоустрояване на територията на „Руски пазар“ и разширение на ул. „Капитан Петко Войвода“ град Стара Загора“.
- От 19.00 ч. в новата Арт зона, парк „Артилерийски“ – юг ще се проведе благородна инициатива на кмета на Община Стара Загора Живко Тодоров.

***

Тутракан

- От 20.00 ч. в сградата на Община Тутракан държавният глава Румен Радев ще се срещне с ръководството на местната власт.
- От 20.30 ч. в парк „Христо Ботев“ президентът Румен Радев ще приеме почетния строй на представителните части на Военноморските сили, след което ще наблюдава тържествена заря-проверка по случай 80-ата годишнина от възвръщането на Южна Добруджа към Отечеството и освобождението на Тутракан.

***

Ямбол

- От 20.00 ч. в Лятното кино на град Ямбол ще се състои прожекция на филмите „Леринската операция и Каймакчалан“ и „Тутраканската епопея“ – трета и четвърта част от документалната поредица на Военния канал „Помни войната 1915-1918“.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.